

036268

**A DOMBÓVÁRI JÓZSEF ATTILA
ÁLTALÁNOS ISKOLA**

7200 DOMBÓVÁR, FŐ U. 42-44.

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Dombóvár, 2020. augusztus

TARTALOMJEGYZÉK

I. Nevelési Program	4
I. 1. Az iskolai nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ..	4
I.1.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei.....	4
I.1.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	5
I.1.3. Az intézményben folyó művelődési munka céljai, feladatai, eszközei.....	8
I.1.4. Az új NAT bevezetésének pedagógiai elvei.....	8
I. 2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
I. 3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	15
I.3.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	16
I. 4. A közösségfejlesztéssel, együttműködéssel kapcsolatos feladatok	17
I. 5. A pedagógusok intézményi feladatai	19
I.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	20
I.6.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítése.....	20
I.6.2. A sajátos nevelési igényű/beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézségekkel küzdő gyerekekkel történő foglalkozás	21
I.6.3. Az integrációs nevelés, képesség-kibontakoztató tevékenység.....	22
I.6.4. A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése.....	22
I.6.4.1. Tanulás	23
I.6.4.2. Iskolánk, mint akkreditált kiváló tehetségpont	24
I.6.5. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	25
I.6.6. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése	26
I.6.7. A szociális hátrányok enyhítése	27
I. 7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlása	27
I.7.1. Az iskolai diákközgyűlés	27
I.7.2. A tanulók tájékoztatása és véleménynyilvánítása	27
I.8. A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	28
I. 9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai	30
I. 10. A felvétel és az átvétel szabályai	32
I.10.1. Az első osztályba jelentkezők felvétele	32
I.10.2. A tanév közben érkező tanulók felvétele.....	32
I. 11. Az iskolába és magasabb évfolyamára lépés feltételei	32
I.11.1. Az emelt szintű tanterv szerint tanuló csoportokba kerülés szabályai.....	33
I.11.2. A magasabb évfolyamba lépés szabályai	33
I. 12. Az iskolai beszámoltatás	33
I.12.1. Az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	33
I.12.2. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének szempontjai, formái.....	33
I.12.3. A tanuló teljesítménye értékelésének formái.....	33
I. 13. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formája, rendje	33
I. 14. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei	33
I.15. A referencia-intézményi szerepre történő felkészülés	34
I.16. A nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés-oktatás alapelvei	36
I.16.1. A kisebbségi nevelés-oktatás célja és feladatai	36
I.16.2. A kisebbségi oktatás-nevelés során arra kell törekedni,.....	36
I.17. Az intézmény esélyegyenlőséget szolgáló eljárásai	37
I.17.1 Térségi esélyegyenlőségi erőforrástérkép és program kialakítása.....	37
I.17.2 Iskolai IPR program.....	37
I.17.3 Iskolán kívüli, integrációt elősegítő programok.....	37
I. 18. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	38
I. 19. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei	38
I.19.1. A csoportbontások szabályai.....	38
I.19.2. Szabadon választott tanítási órák, erkölcsstan/hit- és erkölcsstan	38
I. 20. A tanuló fizikai állapotának mérése	38
II. Az intézményi élet- és munka-rendje, hagyományok	38
II. 1. Általános munkarend	38
II. 2. Hagyományok	39

II. 3. Iskolai helyiségek használata felnőtteknek	42
III. Az osztályozó vizsga, javító vizsga követelményei	44
IV. A Pedagógiai Program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	44
V. A Program elfogadása, jóváhagyása	45

"Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

Szent-Györgyi Albert

Általános Iskolánk arra hivatott, hogy személyi és tárgyi eszközeinek koordinált és hatékony felhasználásával biztosítsa a társult községek – Dalmand, Dombóvár (ezen belül Újdombóvár) lakosságának az oktatáshoz kapcsolódó szükséges feltételeket, lehetőségeket.

Intézményünk, a Dombóvári József Attila Általános Iskola szeretne továbbra is Dalmand település és az újdombóvári városrész nevelési, oktatási központja lenni.

Szeretnénk megőrizni jó helyünket Dombóvár város nevelési-oktatási intézményei között, szeretnénk nemcsak a legszebb, hanem a legjobb iskola lenni.

Törekszünk arra, hogy a város, városkörnyék településein élők körében kivívott hírnevünket továbbra is fenntartsuk, erősítsük.

Tanulóinknak egy életre szóló útravalót kívánunk adni, mert valljuk, hogy csak a sokoldalú emberek állják meg helyüket az életben, csak a stabil tudásra lehet a későbbiekben „építkezni”.

Nevelő-, oktató munkánkat, hagyományainkat, tevékenységeinket magas színvonalon megtartva szeretnénk újabb lehetőségeket biztosítani az intézményhasználók együttműködésére, programjaink minél szélesebb körben történő megismertetésére.

I. NEVELÉSI PROGRAM

I. 1. AZ ISKOLAI NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Általános Iskolánk egy integrált oktatási, nevelési intézmény. Arra hivatott, hogy személyi és tárgyi eszközeinek koordinált és hatékony felhasználásával biztosítsa a társult települések és Újdombóvár lakosságának az oktatáshoz kapcsolódó szükséges feltételeket, lehetőségeket.

A pedagógiai programunk célja pedig az, hogy mindazokat az alapelveket, célokat, feladatokat, amelyek a fenti elvárásokat megvalósítják, rendszerbe fogja, a tervezett eljárásokat egyértelművé, ellenőrizhetővé tegye.

I.1.1. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

Legfontosabb nevelési-oktatási alapelveink:

- egyenrangúság
- bizalom
- tisztelet
- igényesség
- integráció
- tapasztalatszerzés
- következetesség
- motiváció
- koncentráció
- komplexitás
- rendszeresség és fokozatosság
- tudatosság és szakszerűség
- életkori sajátosságok figyelembe vétele
- tanulói öntevékenység, aktivitás

AZ INTÉZMÉNYI NEVELÉS-OKTATÁS KÖZÖS ÉRTÉKEI

Az örökös emberi értékrendnek a súlypontjai:

- a demokratizmus
- az együttműködés
- a partnerközpontúság
- a nyilvánosság
- a humanizmus
- a türelmesség
- kommunikáció
- környezettudatosság
- az alapvető közösségek (család, haza, Európa, a világ) együttműködése
- magyarságtudat
- az esélyegyenlőség

- a szolidaritás
- a tolerancia

Nevelőtestületünk:

- hisz a nevelés lehetőségében, munkája fontosságában, tisztában van felelősségével
- igyekszik korszerűen és helyesen értelmezni az iskola szerepét a gyermek személyiség-fejlődésében
- tudja, hogy a gyermeki személyiség formálásának az elsődleges színtere a család, amelyet nagymértékben befolyásolnak a társadalomban lejátszódó történések, jelentőségében ezt követi az iskola, mivel az ott jelentkező hatások mindenképpen módosítják személyiségük fejlődését, s ez a tény kívánja meg a pedagógus tudatos, tervszerű tevékenységét
- félelemmentes, külsőségeiben és hangulatában is barátságos, demokratikus szellemű iskolát tart kívánatosnak
- hisz a példamutatás erejében, ezért a tanulókkal szembeni elvárásai soha nem kerülhetnek ellentmondásba saját cselekedeteivel
- a tanuló lelkesítését, az elismerést, a dicsőítést tekinti elsődleges nevelési eszköznek
- a fegyelmezést, a büntetést is a pedagógiai folyamat részének tartja, de mindez nem jelenti a tanuló megbélyegzését, kirekesztését
- iskolánk fő jellemzőjének a humánus, demokratikus légkört tartja, ahol minden tanuló kifejtetheti véleményét, választ kap kérdéseire, segítséget igényelhet és kap

1.1.2. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Célok:

- az általános műveltség olyan alapozása, mellyel gyermekeink képesek lesznek az előttük álló feladatok sikeres megoldására
- tanulóink, az intézményhasználók testi, lelki egészségének védelme, olyan körülmények teremtése, hogy az egészséges életmód belső igényé váljon
- a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, beilleszkedésük segítése
- az „egy életen át tartó tanulás” szemléletének elfogadása
- olyan kompetencia-alapú oktatás, mely fejleszti tanulóink képességeit, készségeit, hogy nagyobb eséllyel találják meg helyüket társadalmunkban.
- olyan demokratikus értékrend közvetítése, amellyel az egyén és a közösség érdekei megfelelő szerephez jutnak
- olyan őszinte légkör kialakítása, melyben minden intézményhasználó (gyermek, felnőtt) őszintén nyíltan és bátran nyilváníthat véleményt
- aktív részvétel az intézmény életének alakításában, fejlesztésében a városrész (város) életében
- a környezetvédelem fontossága, saját nemzeti hagyományaink tisztelete, az Európához való tartozás erősítése, hogy legyünk nyitottak más népek, kultúrák iránt
- a magyarságtudat, a nemzeti összetartozás érzésének erősítése, a személyközi, az állampolgári és a kulturális kompetenciák fejlesztése
- az alapvető információs és kommunikációs kultúra megismerése, hogy az intézmény használói képesek legyenek a társadalomban eligazodni a közvetített információkat megérteni, szelektálni, elemezni, értékelni, felhasználni

Feladatok:

- a tanulók megismerik az országot és tágabb környezetét, a Kárpát-medencét, a nemzeti hagyományokat, fejlődik a nemzeti identitásuk
- az irodalmi, történelmi, földrajzi ismeretek megerősítése a Határtalanul! program segítségével
- az anyanyelvi és a természettudományi kompetenciák fejlesztése a Határtalanul! program segítségével
- az intézményi nevelés-oktatás szintjein a gyermek megismerkednek a nemzetet alkotó hazai nemzetiségek, kisebbségek kultúrájával, közös történelmünkkel
- gyermekünk nyitottak lesznek, elfogadják a máságot, segítik hátrányos helyzetű társaikat
- olyan humanista értékrendet közvetítünk, amelyek Európához tartozásunkat erősítik
- figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös, globális problémákra, hangsúlyozzuk az egyének és az állam, a társadalom felelősségét, lehetőségeit, feladatait ezek megoldásában, az emberiséget és az egyes közösségeket egyaránt fenyegető veszélyek csökkentésében
- nyitottak vagyunk a különböző kultúrák iránt, megismerjük más népek hagyományait, kultúráját, szokásait, életmódját, fejlett, integráló környezetet biztosítunk gyermekeinknek
- fejlesztjük gyermekeink kommunikációs, a narratív, a döntési, a szabálykövető, a lényegkiemelő, az életvezetési, az együttműködési, a problémamegoldó, a kritikai, valamint a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességeit, a kulcskompetenciákat

A József Attila Általános Iskola pedagógiai munkáját továbbra is a humán **gyermekközpontú pedagógia alapelvei, értékei** hatják át.

Az iskola speciális nevelési oktatási feladatai:

Az általános iskola nevelő–oktató munkájának feladatai annak érdekében, hogy tanulóink az általános iskola elvégzésével olyan személyiségjegyekkel, képességekkel legyenek gazdagabbak, melyek lehetőséget biztosíthatnak számukra, hogy további életük során helytálljanak:

- az ismeretszerzés önálló módjának megtanítása, a tanulás tanítása, a rendszeres tanulás igényének kialakítása, hogy képességeiknek megfelelően tanuljanak, teljesítsenek, törekedjenek hiányaik pótlására, tehetségük kibontakoztatására, tegyenek erőfeszítéseket a felzárkózásra, vegyék igénybe az iskola nyújtotta lehetőségeket
- a test és a lélek harmonikus fejlesztése
- olyan légkör kialakítása, melyben érték az őszinteség, nyíltság, a tudás a műveltség
- a tanulók képességeinek optimális fejlesztése érdekében a differenciálás, a hátránykompenzáció, esélyegyenlőség megteremtése, a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, az integrációs tevékenység, a képesség-kibontakoztatás
- a kompetencia-alapú oktatás eszközeivel, módszereivel teremtsünk lehetőséget a gyermekek sokoldalú fejlesztésére, a változatos tanulásszervezési formákkal kreatív, gondolkodásra képes, jól kommunikáló tanulókat neveljünk
- alakítsuk tanulóink iskolai életét úgy, hogy legyenek nyitottak környezetük, a művészetek, a kultúra iránt, törekedjenek műveltségük fejlesztésére

- változatos módszerekkel, eszközökkel, eljárásokkal neveljük tanulóinkat arra, hogy legyenek céltudatosak, következetesek, kitartóak
- alakítsunk ki igényt tanulóinkban, hogy megismerjék és tartsák be a közösségi élet szabályait, a házirendet, az iskolai normákat
- legyenek képesek a megismert idegen nyelveket alkalmazni, törekedjenek más népek műveltségének, kultúrájának megismerésére, tiszteletére
- mindennapi életükben használják az információs technológia nyújtotta lehetőségeket

Eszközök, eljárások:

Olyan alapvetően fontos készségeket, kulcskompetenciákat kell kialakítanunk, amelyek képessé teszik gyermekeinket, tanulóinkat, hogy az újfajta társadalmi szükségleteknek, kihívásoknak is megfeleljenek.

A kialakítandó képességeket, kompetenciákat a NAT és a Kerettantervek tartalmazzák.

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetencia
- természettudományos és technikai kompetencia
- digitális kompetencia
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- a hatékony, önálló tanulás

A megfelelő kompetenciák kialakításában különböző eljárásokat/módszereket alkalmazunk:

- hagyományos óraszervezés
- beszélgetés
- előadás
- tanulói kiselőadás
- elbeszélés
- megbeszélés
- strukturálás
- kérdezés
- visszacsatolás
- kérdve kifejtés
- szemléltetés
- szerepjáték
- szimuláció
- házi feladat
- munkáltatás
- manipulatív tevékenységek
- demonstrációs kísérletek
- tanulói kísérletek
- magyarázat
- biztatás
- segítségadás
- gyakoroltatás
- játék
- vita
- kutató-felfedező módszerek

- drámapedagógia
- kooperatív oktatás
- projekt módszer
- tantárgytömbösített oktatás
- epochák
- moduláris oktatási programok
- témanapok
- tanórák külső helyszíneken
- egyéni- és csoportos prezentációk
- internet-, illetve számítógépes programok felhasználása
- médiák használata
- interaktív tananyagok
- önálló munka
- csoportmunka
- páros munka
- differenciálás
- egyénre szabott munkaforma
- problémamegoldó-gondolkodás
- kritikai gondolkodás
- logikus gondolkodás
- analízis, szintetizálás, stb.
- ösztönzés
- nevelői példamutatás
- elismerés
- dicséret

1.1.3. Az intézményben folyó művelődési munka céljai, feladatai, eszközei

Az intézmény tevékenységeivel segítse az itt (Újdombóvár, Attala, Dalmand) élő embereket a szabadidő kulturált eltöltésében, a tájékozódásban, környezetük megismerésében, megbecsülésében.

A települések/városrész számára kulturális programok szervezése.

1.1.4. A 2012-es NAT bevezetésének pedagógiai elvei

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és a Nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a *nemzeti műveltség átadásában és az egyetemes kultúra közvetítésében, a szellemi-érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg*. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítése.

Célja továbbá, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék
- kifejlődjön benne a hazafiság érzelmvilága
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert

- megtalálja helyét a családban, a társadalomban és a munka világában
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatokra
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsáról
- képessé váljék az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre
- megismerje és megértse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését

A NAT – az iskolák szakmai önállóságát szem előtt tartva – lefekteti a köznevelés szemléleti, elvi és tartalmi alapjait, meghatározza a közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a nevelő-oktató munka szakaszolását és fejlesztési feladatait, megteremtve egyúttal a köznevelés *tartalmi egységét*. Minden tanuló hozzáférhet mindazokhoz a kulturális javakhoz, amelyeket az iskolában tanítanak, ugyanakkor az iskolának minden egyes tanuló képességeit és adottságait mérlegelnie kell, s ennek megfelelően a differenciált pedagógia módszereit kell alkalmaznia.

Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatói folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek – összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- tematizálják az alsó tagozaton a tanítói munkát, felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretekben folyó egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Fejlesztési területek:

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

Tanterveinkbe beépítjük a 9 kulcskompetencia fejlesztésének pedagógiai elveit:

A kulcskompetenciák:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony, önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A 2020-as NAT bevezetésének pedagógiai elvei

A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot.

Emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. Lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulászervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.

A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulászervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

Az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé tesszük iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). Pedagógusaink egymással együttműködnek azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek,

projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) törekszünk úgy kialakítani, hogy a különböző tanulászervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőségeink szerint biztosítjuk, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével tesszük.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskolánk a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. (Tehetséggondozás, SNI, BTMN)

A differenciálás speciális megvalósulása az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.

Képesség-kibontakoztatás támogatása érdekében felmérjük

- a tanuló előzetes tudását
- aktuális fejlettségi szintjét
- egyéni fejlődési lehetőségeit
- életkori sajátosságait
- az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását
- pedagógiai célokat.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat

rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

A kulcskompetenciák

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

2020-as NAT a 2020/21-es tanév kezdetétől, első és ötödik évfolyamon, felmenő rendszerben kerül bevezetésre. A 2012-es NAT 2023/24-es tanévben már nem alkalmazandó.

A rendelkezésre álló órakeret felhasználását a Helyi tanterv tartalmazza.

I.1.5. EFOP-3.2.3

Iskolánk székhely intézménye a 2018/2019. tanévben a „Digitális környezet a köznevelésben” című EFOP-3.2.3 pályázat keretében a matematikai kompetencia sokoldalú fejlesztése érdekében LEGO eszközökkel, LEGO robottal támogatott matematika oktatást vezet be 4 tanulócsoporthoz, az 1. évfolyamon két osztályban, az 5. évfolyamon két csoportban, az emelt óraszámú és egy normál csoportban.

A PP melléklete tartalmazza az intézmény digitális fejlesztési tervét.

A projekt során megismert új módszertani elemek és jó gyakorlatok a jövőben beépítésre kerülnek az intézmény helyi tantervébe.

Elsődleges célunk a program bevezetésével, hogy olyan tanulók kerüljenek ki az iskolából, akik megfelelő alaptudással rendelkeznek ahhoz, hogy a digitális világban eligazodjanak, használható tudással rendelkezzenek.

Intézményünkben, a pályázat segítségével az alábbi általános célok eléréseért dolgoztunk a digitális pedagógia területén:

- tanulók matematika kompetenciája és problémamegoldó gondolkodása javuljon,
- a természettudományos tantárgyak tanítását segítse a kiválasztott módszertani csomag bevezetése és használata,
- korszerű eszközöket, módszereket használva fejlődjön a pedagógusok digitális tudása, a célcsoportok eszközhasználata teljes begyakorlott szintre fejlődjön,
- fejlődjön az intézményi digitális tartalom (digitális óravázlatok, tanítást-tanulást támogató tartalmak, digitális projekt leírások stb.),
- szakmai napok, workshop-ok, konferenciák, tréningek szervezésével, online felületeken valósuljon meg a programba bevont intézmények közötti tapasztalatcsere, melynek keretében kerüljön szóba az internetbiztonság és fogyasztóvédelmi jogérvényesítés,
- a programcsomagok segítségével fejlődjenek az együttműködési-, kommunikációs-, kreativitás és kritikus gondolkodási készségek.

Azt a szemléletet helyeztük a középpontba, hogy az általános iskola alsó tagozatában a gyerekek elsődleges ismeretsajátító eszköze a játékos tanulás, amely során megvalósulhat a kreatív problémamegoldás képességének fejlesztése.

Az interaktív tananyag használatával a matematikai kompetenciák mellett kiválóan fejleszhető:

- a diákok matematikai problémamegoldó képessége, beleértve probléma iránti érzékenységet, az érvelést, a kitartást, a precíziót, a modellezést és reprezentációt.
- a kompetencia alapú tanulás a matematika tantárgyában: gyakorlati tevékenységekkel a számolás, a 10-es alapműveletek, az algebrai gondolkodás, a mérés, az adatok, a geometria és a térbeli tudatosság területén.
- együttműködési készségek: erősíti a csapatmunkára való képességet.
- kommunikációs készségek: a megoldások többiek számára történő bemutatása során, továbbá fejlődik a matematikai témákhoz kapcsolódó szókinccs.
- kreativitás és kritikus gondolkodási készségek: a tanulóknak többféle megoldás feltárására történő ösztönzése során, valamint az előnyben részesített megoldás
- tanulói tevékenységekre épülő feladatok szervezésére, a tevékenység minden esetben játékelményt nyújt,
- nyitott végű, érdekes, a korosztály számára is kérdést jelentő kérdések megfogalmazása, a flow élmény elérése a tanulás során,
- minden tanulót képes bevonni, hiszen képes olyan feladatot kínálni, amelyet a gyengébb képességű is megold, nincs korosztályos felső határ.

I.1.6. Digitális tanrend

2020 márciusában hozott kormányrendelet szerint az oktatási intézményekbe a pandémiás helyzet miatt bevezetésre került a digitális tanrend.

Ehhez alkalmazkodott intézményünk is. A digitális tanrendet úgy kell kialakítani, hogy a tanulónak a tanuláshoz való joga ne csorbuljon, lehetőséget kell biztosítani mindenkinek ahhoz, hogy digitálisan, vagy papír alapon a napi tananyaghoz hozzájusson.

A digitális tanrendet érintő, iskolánkra vonatkozó szabályrendszert a Helyi tanterv és a Házirend tartalmazza.

I. 2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiség fejlődését azzal segíthetjük elő, ha önmaguk megismerésére motiváló **tanulási környezetet** szervezünk a tanulók számára.

Énképük és önismeretük gazdagodásához ezért olyan tanulási környezetet célszerű biztosítanunk, amely **fokozza az** őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető **erkölcsi, etikai normák** iránti fogékonyságot. A **nevelési értékek** abban az esetben épülnek be a fejlődő személyiségbe, ha a tanulási tartalmak elsajátítása során a tanulók maguk is **aktív részeseivé** válnak ezen értékek megnevezésének és azonosításának. Ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek énképükbe integrálni az újabb és újabb ismereteket, folyamatosan gondoskodnunk kell arról is, hogy egyre **kompetensebbnek** érezzék magukat saját nevelésük, személyes biztonságuk, sorsuk és életpályájuk alakításában, ennek érdekében a nevelés és oktatás pedagógiai szervezését a **tanuló ember szempontjából** közelítsük meg, és törekedjünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

Olyan intézményi pedagógiai munkát folytassunk, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

A differenciálás alkalmazásával azt a célt kell elérnünk, hogy tanulóink – adottságaikkal, fejlődésükkel, intézményi, intézményen kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Ennek érdekében olyan pedagógiai (nevelési, tanítási, tanulási) folyamatot kell alkalmaznunk, mely teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti gyermekeink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Olyan légkört kell teremtenünk, melyben minden gyermekcsoport megtalálja helyét, segítő, integráló környezet, pedagógiai munka segíti a HHH tanulók iskolai beilleszkedését, fejlesztését.

Gyermekeink csak akkor lesznek képesek megérteni és viselkedésformáik közé természetes módon beiktatni, sajátjuknak tekinteni a legalapvetőbb erkölcsi, esztétikai, közösségi normákat, ha viszonylag **egységes hatások érik**. Az idetartozó területek jelentős részében az iskolának csak módosító, tudatosító szerepe van.

A hatékonyság érdekében:

- éves gyakorisággal egyeztetjük tapasztalatainkat a szülőkkel, meghatározzuk azokat a pontokat, amelyekben azonos hatásokat tudunk kifejezni
- figyelemmel kísérjük a gyermek ezirányú fejlődését, tapasztalatainkat a gyermekkel, szülővel is megosztjuk
- fejlesztjük a tanulók akarati tulajdonságait és kötelességtudatát
- az alapképességek fejlesztése mindent megelőző oktatási feladatunk
- az olvasási képesség és a kommunikációs készség fejlesztése valamennyi tantárgy feladata
- az alpműveletek fejlesztése nélkülözhetetlen

Iskolánk továbbra is működteti az **osztályfőnöki és osztályfőnök-helyettesi rendszert**, mert megítélésünk szerint az általános iskolai korosztály csoportjainak szüksége van a személyükben pedagógiailag mélyen elkötelezett vezetőkre, akik állandó kapcsolatban vannak az osztály tanulóival, az osztályban tanító pedagógusokkal és érintett felnőttekkel. Ezért az iskolai közösségek fontos szerepet szánnak az **egy osztályban tanító pedagógusok közösségének**.

Az osztályfőnök tervező és megvalósító munkájához legalább az alábbi területeken szerezzen a tanulóról megbízható információkat:

- teljesítményük és a tananyag elsajátításába fektetett energia kapcsolata
- alapképességük kialakításának sebessége, a kialakult készségek tartóssága
- ismereteik felhasználásának színvonala
- gondolkodási képességük
- akarati és lelki sajátosságuk
- az erkölcsi értékek ismertségi szintje, az általuk ismert és elfogadott normák betartásának következetessége
- a tanuló önismeretének fejlesztése érdekében szükséges, hogy közösségében fogalmazza meg egyéni céljait, önmagával szembeni elvárásait
- szembesüljön elsősorban a saját, de az iskola, a szülői ház elvárásaival is
- a tanítója/tanára indirekt közreműködésével próbáljon értékelni, feladatokat meghatározni

Az iskola csak akkor képes követni az intézményhasználók igényeit, ha módot teremt azok megismerésére. Eszközei lehetnek a tanulókkal történő beszélgetések, a diákönkormányzattól származó információk, szülői értekezletek, véleménykutató felmérések a diákok vagy a szülők körében; családlátogatások.

I. 3. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés nagyon fontos feladata köznevelésünknek.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt.) tartalmazza a mindennapi, azaz heti 5 testnevelés órát minden évfolyam részére.

A Nkt. egésze a nevelést állítja középpontba, mégpedig a gyermek testi-lelki egészségének elősegítésével, amit a törvény számos paragrafusával bizonyít.

Az egészség-ismeretek oktatása a Nemzeti Alaptantervben (NAT) jóval szélesebb körűen értelmezve jelenik meg, mint korábban, de az egészségnevelés, az egészséges életmódra nevelés egésze hangsúlyos eleme a köznevelési törvénynek is. Az egészség-ismeretek

oktatását várhatóan továbbra is a modulszerű tantárgy, ill. az egyéb tárgyakba történő beépítés szolgálhatja.

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés rendszerszerű megvalósítását az egészségügyi törvény, az új köznevelési törvény egésze, a megújult NAT és a közétkeztetési rendelet együttesen elősegíti és elvárja.

A teljeskörű egészségfejlesztés alapelvei:

- mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt figyelembe veszi
- az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van
- az iskola minden tanulója, pedagógusa részt vesz benne, bevonva a szülőket, civil szervezeteket, az iskola társadalmi környezetét is

Az egészségfejlesztés területei:

- **egészséges táplálkozás** megvalósítása
- **mindennapi testnevelés**/testedzés minden gyermeknek
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése **személyközpontú pedagógiai módszerekkel** és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok, stb.)
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló **egészségfejlesztési** tevékenység

Eredményei:

- a tanulási eredményesség javítása
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése
- bűnmegelőzés
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- az önismeret és önbizalom javulása
- az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása
- érett, autonóm személyiség kialakulása
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése

1.3.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A biztonságos iskolai környezet kialakítása, a biztonság-tudatos magatartásformák terjesztése, a bizonyítottan határos eljárások, baleset-megelőzésre alkalmas védőeszközök használatának terjesztése. A gyermekek biztonsága.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) az elsősegély-nyújtási ismeretek oktatása különböző tantárgyak keretében történik
- b) elméleti-gyakorlati képzés aránya az 50-50%
- c) általános ismeretek oktatása

- d) a gyermekkorú sérült ellátásának sajátosságai
- e) a különböző balesettípusok sérültjeinek első ellátása

I. 4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, EGYÜTTMŰKÖDÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A gyermeki közösségekben, illetve a közösségek által történő nevelésnek megszervezése, irányítása intézményünk alapvető feladata.

Arra kell törekednünk, hogy iskolás éveik alatt olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal gazdagodjanak, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai nyitott társadalmakban.

Ismerjék meg az **egyetemes emberi civilizáció** legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, és a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt.

Ki kell alakítanunk a közösségekben elfogadó, megértő, integráló környezetet, ahol nem teszünk különbséget gyermek-gyermek között.

Törekednünk kell arra, hogy gyermekeink közösségeiben kialakuljanak az **önkormányzás képességének** alapjai.

Legyenek változatos tanulóközösségi tevékenységek.

Alakítsanak ki a közösségek maguknak egyéni arculatot, hagyományokat.

A közösségfejlesztő tevékenységünk alappillére a diákönkormányzati munka.

Ennek keretében továbbra is nagyon fontos feladatunk, hogy olyan légkört alakítsunk ki, melyben tanulóink igényévé válik a **diákönkormányzati munka**, diákjaink aktívan vegyenek részt a diákszékek, diákgyűlések munkájában, ötleteikkel, javaslataikkal segítsék, támogassák az intézmény munkáját. Kapcsolódjanak be a város diákönkormányzatának munkájába.

Az intézményben folyó valamennyi tevékenység hozzájárul a személyiség- és közösségfejlesztéshez, tehát:

- az egyén közösségi magatartásának kialakulásához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- a közösségi szokások, normák elfogadásához
- a másság elfogadásához, a HHH tanulók segítéséhez
- az együtt érző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez

Iskolánk személyiség- és közösségfejlesztő tevékenységei:

- tanórák
szaktárgyi órák

- kompetencia-alapú tanórák
- iskolán kívüli órák
- témanapok órái
- osztálykirándulások tanórái
- Határtalanul! kirándulások tanórái
- projektórák
- osztályfőnöki órák
- témahetek
- tanórán kívüli foglalkozások:
 - napközi
 - egésznapos iskola
 - szabadidős foglalkozások
 - osztályfoglalkozások
 - énekkar
 - gyermekvédelmi tevékenység
 - képességfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások
 - tehetséggondozás
 - fejlesztő foglalkozások
 - integrációs tevékenységek
 - értékelő esetmegbeszélések
 - kompetencia-alapú foglalkozások
 - projektnap
 - séta
 - kirándulások
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek
- sportfoglalkozások
- folyamatos úszásoktatás 1-6. osztályig a testnevelés emelt szinten
- 18 órás úszásoktatás a 4., 5. évfolyam nem testnevelés emelt szintűeknek
- diáksport foglalkozások
- szakkörök
- kompetencia-alapú szakkörök
- házi versenyek
- néptánc
- tánciskola
- iskolai könyvtár használata
- gyermekklub
- színház és mozi látogatás
- hétvégi túrák, kirándulások
- iskola névadójához kapcsolódó programok
- hagyományok
- teadélutánok
- nyári iskolai táborok
- németországi nyelvgyakorlat

I. 5. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI

A hatályos jogszabályok alapján a pedagógusok munkaideje az intézmény által elrendelt **kötelező és nem kötelező órákból, elrendelt egyéb foglalkozásokból**, valamint a **nevelő-oktató munkával összefüggő további feladatokból** áll.

Az elrendelt tanítási órák, foglalkozások konkrét idejét az órarend, a havi programok illetve egyes iskolai programok feladatkiírása tartalmazza, így ezek időpontja és időtartama az iskolai dokumentumokban rögzített. Az intézményen kívül végezhető feladatok időtartamának és időpontjának meghatározása a nevelő-oktató munkával összefüggő egyéb feladatok ellátásához elismert heti munkaidő-átalány felhasználásával történik. Ennek figyelembe vételével a nem kizárólag az intézményben elvégezhető feladatok ellátásakor a pedagógus munkaidejének felhasználásáról maga dönt, így ennek időtartamáról – ezzel ellentétes írásos munkáltatói utasítás kivételével – munkaidő-nyilvántartást nem kell vezetnie.

Az intézmény vezetője a pedagógusok számára azokban az esetekben rendelheti el a munkaidő nyilvántartását, amikor a teljes munkaidő fentiek szerinti dokumentálása vélhetően nem biztosítható.

A pedagógusok napi munkarendjét, a felügyeleti és helyettesítési rendet az intézményvezető vagy az intézményvezető-helyettes állapítja meg az intézmény órarendjének függvényében. A konkrét napi munkabeosztások összeállításánál az intézmény feladatellátásának, zavartalan működésének biztosítását kell elsődlegesen figyelembe venni. Az intézmény vezetőségének tagjai, valamint a pedagógusok a fenti alapelv betartása mellett javaslatokat tehetnek egyéb szempontok, kérések figyelembe vételére.

A pedagógus köteles 15 perccel tanítási, foglalkozási, ügyeleti beosztása előtt a munkahelyén (illetve a tanítás nélküli munkanapok programjának kezdete előtt annak helyén) megjelenni. A pedagógus a munkából való **rendkívüli távolmaradását**, annak okát lehetőleg előző nap, de legkésőbb az adott munkanapon 7.15 óráig köteles jelenteni az intézmény vezetőjének és helyettesének, hogy közvetlen munkahelyi vezetője helyettesítéséről intézkedhessen. A hiányzó **pedagógus köteles hiányzásának kezdetekor tanmeneteit az intézményvezető-helyetteshez eljuttatni**, hogy akadályoztatása esetén a helyettesítő tanár biztosíthassa a tanulók számára a tanmenet szerinti előrehaladást. Ha nem táppénz miatt van távol, köteles ügyeletét elcserélni. A táppénzes papírokat legkésőbb a táppénz utolsó napját követő 3. munkanapon le kell adni a gondnokságon.

Rendkívüli esetben a pedagógus az intézményvezetőtől vagy az intézményvezető-helyettestől kérhet **engedélyt** legalább két nappal előbb **a tanítási óra (foglalkozás) elhagyására**, a tanmenettől eltérő tartalmú tanítási óra (foglalkozás) megtartására. A tanítási órák (foglalkozások) **elcserélését** az intézményvezető-helyettes engedélyezi.

A tantervi anyagban való lemaradás elkerülése érdekében hiányzások esetén – lehetőség szerint – **szakszerű helyettesítést kell tartani**. Ha a helyettesítő pedagógust legalább egy nappal a tanítási óra (foglalkozás) megtartása előtt bízták meg, úgy köteles szakszerű órát tartani, illetve a **tanmenet szerint előrehaladni, a szakmailag szükséges dolgozatokat megírni, és hosszabb távollét esetén kijavítani**.

A pedagógusok számára – a kötelező óraszám feletti – a nevelő-oktató munkával összefüggő rendszeres vagy esetenkénti feladatokra a **megbízást vagy kijelölést az**

intézményvezető adja az intézményvezető-helyettes és a munkaközösség-vezetők javaslatainak meghallgatása után.

A pedagógus **alapvető kötelessége, hogy tanítványainak haladását év közben** (a pedagógiai programban foglaltaknak megfelelően) **rendszeresen érdemjegyekkel értékelje**, valamint számukra a számszerű osztályzatokon kívül visszajelzéseket adjon előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról.

I.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

I.6.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítése

A beilleszkedési nehézségek gyakran járnak együtt magatartási zavarokkal, ezért különös körültekintéssel járunk el azokkal a gyerekekkel, akik valamilyen ok miatt szokatlan körülményekhez kénytelenek viszonylag gyorsan alkalmazkodni.

Ezek általában az óvodába lépéskor, első osztályba érkezéskor, tagozatváltáskor és iskolaváltoztatáskor a legjellemzőbbek.

Milyen lépéseket teszünk?

Első osztályba lépéskor:

- az első osztályban tanítókat időben ki kell jelölni, és azt nyilvánosságra hozni, hogy a szülő, gyermek egyaránt felkészülhessen erre
- a leendő elsős tanítók több alkalommal felkeresik az első osztályba készülő gyermekeket az óvodában
- az óvodások néhányszor ellátogatnak az iskolába, ahol találkoznak az iskolásokkal, tanárokkal, megismerik az osztálytermet
- az óvodások nagycsoportosai számára játékos sportvetélkedőket szervezünk
- időben megismertetjük a gyermekeket és a szülőket az iskola pedagógiai tevékenységeivel, az első osztályok jellemzőivel
- bemutatjuk a szülőknek a kompetencia-alapú oktatás jellemzőit, a tanulás-szervezés új formáit
- a szülők elsősorban tantervet választanak, de lehetőséget adunk a szabad pedagógusválasztásra is, ha ez nem ütközik osztályszervezési nehézségekbe, ilyen esetekben az iskolavezetés dönt az osztályba sorolásról
- az elsős nevelők gondoskodnak arról, hogy a bekerült gyerekek fokozatosan átállhassanak az iskolai időbeosztásra
- figyelünk arra, hogy a HHH gyermekek bármelyik osztály munkájába bekapcsolódhassanak, bár számukra elsősorban az általános tantervű osztályokat javasoljuk

Tagozatváltáskor:

- az új körülmények, az új elemek tudatosítása, begyakoroltatása az elsőrendű feladat
- az újszerű követelményekhez fokozatosan kell hozzászoktatni a tanulókat
- idegen nyelvből, matematikából szintfelmérőt íratunk
- testnevelésből alkalmassági vizsgát tartunk

Iskolaváltáskor a jelentkező beilleszkedési (esetleg magatartásbeli) gondok okai igen szerteágazóak lehetnek, hiszen akár a családtól való elszakadás is halmozhatja a gyermek pszichés megterhelését.

Feladataink:

- az iskolaváltás okainak, a tanuló személyiségének viszonylag gyors felderítése, a gondviselőjével történő egyeztetés
- az iskolai körülmények, követelmények tudatosítása a tanulóval (személyes kapcsolat létesítése)
- a közösség segítségének igénybevétele (közösségerősítő tényező is)
- a gyermek fokozott megfigyelése, és szükség esetén gyors megsegítése

A magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek kezelése

A szélsőséges magatartásformák jelentkezése esetén az elsődleges feladat a tanuló személyiségének és az ok-okozati összefüggéseknek a gyors feltárása, majd ezek függvényében az optimálisnak tűnő eljárás megtervezése:

- ha lehetséges az előidéző okokat kell megszüntetni
- el kellene érni, hogy a nevelők közül valakivel jobban megértesse magát a gyermek
- közvetlen környezetét (osztályát) fel kell készíteni a helyzet kezelésére, segítségüket is igénybe kell venni
- tevékenységét folyamatosan figyelemmel kell kísérni, szükség esetén nyomban közbe kell avatkozni
- az eljárást nagy gyakorisággal értékelni kell, nevelői –, gyermekkörben, valamint az adott tanuló előtt
- feljegyzést készítünk a súlyosabb problémák jelentkezésekor, esetmegbeszélésekről

Szükség igénybe kell venni külső szakemberek közreműködését (rendőr, védőnő, orvos, pszichológus, nevelési tanácsadó, gyermekvédelmi szolgálat, gyámügy).

Nem engedjük meg, hogy a szélsőséges magatartási zavarokkal küzdő gyermek lehetetlenné tegye az osztály többi tanulójának nevelését, oktatását.

1.6.2. A sajátos nevelési igényű/beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézségekkel küzdő gyerekekkel történő foglalkozás

A tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő ellátásban részesüljön.

A különleges gondozást – a gyermek, tanuló életkorától és állapotától függően (szakértői vélemények figyelembevételével) – fejlesztő felkészítés/differenciált fejlesztés keretében biztosítjuk.

Elvei:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időkeret adása
- szükség esetén megfelelő tartalmak és követelmények kialakítása, teljesítése
- differenciált, egyéni segítségnyújtás
- az értékelés alapja az önmagukhoz viszonyított fejlődés

A problémákkal küszködőket mielőbb ki kell szűrni, szakértővel megvizsgáltatni, véleményeztetni, és fejlesztésükre tervet kell készíteni. Fontos, hogy a gyermek haladását folyamatosan nyomon kövessük, fejlesztését összehangoltan, minden területre kiterjedően végezzük.

1.6.3. Az integrációs nevelés, képesség-kibontakoztató tevékenység

Olyan pedagógiai környezetet kell kialakítanunk, melyben megvalósulhat a különböző háttérrel rendelkező gyermekek együttnevelése.

Nyitott, integráló környezetben szeretnénk nevelni HHH tanulóinkat is.

Pedagógiai munkánkban figyelembe vesszük ezen hátrányos tanulók szociális és kulturális háttérbeli, képességbeli és tanulási szükségletekben megnyilvánuló különbözőségeket, sokféleséget.

Feladataink az integrációs, illetve képesség-kibontakoztató nevelésben:

- a gyermekek kiszűrése az iskolába lépéskor
- az integrációs nevelés jogszabályi feltételeinek betartása
- tanórai, tanórán kívüli differenciálás, fejlesztés
- a szülővel történő együttműködés
- pályázati források segítségével újabb lehetőségek keresése az együttnevelésre
- központi programok kipróbálása, adaptálása

1.6.4. A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése

A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítésében alapvető cél a gyermekek felkészítése a felnőtt lét szerepeire, hogy segítsük iskola- és pályaválasztásukat. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzájuk vezető utaknak tapasztalatok útján történő megismerése; a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása.

Az intézménynek – a gyermekek életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a **munka világáról**. Ennek érdekében olyan feltételek, tevékenységek biztosítására van szükség, amelyek elősegíthetik, hogy a gyermekek kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődéseiknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismeretüket.

A **pályaorientáció** csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. A pályaorientáció területén található kulcskompetenciák közül kiemelt figyelmet igényel a **rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége** egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A gyermekek hatékony társadalmi beilleszkedéséhez az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a **szociális és társadalmi kompetenciák** tudatos, pedagógiaileg megtervezett fejlesztése. A szociális kompetenciák fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos területek erősítése.

Fontos olyan segítő, elfogadó légkör kialakítása, amely **támogatja a HHH tanulók beilleszkedését**, integráló, nem kirekesztő környezet kialakításával.

Ezzel párhuzamosan szükséges a **társadalmi-állampolgári kompetenciák** körét is meghatározni, a jogukat érvényesítő, a közéletben résztvevő és közreműködő tanulók képzése kívánatos. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség, szoros összefüggésben a **cselekvési kompetenciák** fejlesztésével.

Képességfejlesztő sakkoktatás az alsó tagozatban:

A Polgár Judit Sakkalapítvány által kifejlesztett Sakkpalota program alkalmazásával segítjük tanítványaink kompetenciafejlesztését, 1-4. osztályban önálló tantárgyként. Előmozdítja a különböző tantárgyak elsajátítását, stratégiai és ok-okozati, szekvenciális gondolkodást. A program segítségével nemcsak a matematikában, a logikában és a problémamegoldásban, hanem az olvasás és a szóbeli kifejezés terén is erősödnek tanítványaink, vagyis a sakkozás a készségek egész spektrumának kedvező változását hozza. Fejleszti az analizáló és szintetizáló képességet, emlékezőtehetséget, elvont és logikus gondolkodást, a megosztott figyelem képességét, produktív képzeletet, összefüggések felismerésének képességét, az összpontosítás képességét, kreativitást, elvonatkoztatási és általánosítási képességet, problémaérzékenységet, kombinatív képességet, a módszeres és hatékony gondolkodást, a tanulási képességet. A sakkozás jelentős személyiségformáló hatással is bír. Lehetőséget kínál az erkölcsi nevelésre: becsületességre, a következmények vállalására, önuralomra, helyzetértékelésre, gyors megítélésre és döntésre ösztönöz, felelősségérzetre, versenyszellemre, a versenytárs tiszteletére, kitartásra, önbizalomra, a kudarcok elviselésére, lényeglátásra, barátságra, rendszeres és pontos munkavégzésre, fegyelmezett viselkedésre, a szabályok, normák és törvények tiszteletben tartására nevel.

1.6.4.1. Tanulás

A tanulás a pszichikum módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez intézményünk alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden nevelő teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon annak szerkezetével, hozzáféréssel, elsajátításával kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.

A motiváció elengedhetetlen összetevője a **kompetencia-alapú oktatás tanulásszervezési formáinak, pedagógiai rendszerének** tudatos alkalmazása.

A gyermekek tegyenek szert fokozatos önállóságra a tanulás tervezésében. Vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában.

A HHH tanulók tanulási problémáinak kezelése kiemelt feladatunk kell, hogy legyen.

Tanulóink élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. Az **eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítása, gyakoroltatása** főleg a következőket foglalja magában:

- az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése, differenciálás
- a csoportos tanulás módszerei, a kooperatív csoportmunka, a drámapedagógia
- az emlékezet erősítése, a célszerű rögzítési módszerek kialakítása
- a gondolkodási kultúra művelése
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása
- az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása
- a kompetencia-alapú oktatás pedagógiai rendszerének alkalmazása
- az alapkészségek kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése, a logikus gondolkodás)

A tanulás fontos színtere és eszköze az **iskola könyvtára és informatikai bázisa**. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulás lehetőségei, amelyhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A **könyvtár használata** minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. A könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit – mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok

használatával – az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az **informatikai eszközök** és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos **tanulási módjait, stratégiáit, stílusát**, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és ruházza fel azokat életszerű tartalommal. Törekedjen a **gondolkodási képességek** felhasználására.

Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes nagy hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb lehetőségek kiválasztásának területeire. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az információs és kommunikációs kultúra a megismerést, az eligazodást, a tanulást, a tudást, az emberi kapcsolatokat, az együttműködést, a társadalmi érintkezést szolgáló információk megtalálása, felfogása, megértése, szelektálása, elemzése, értékelése, felhasználása, közvetítése, alkotása.

Fontos feladatunk a **megismerési képességek fejlesztése**. Kommunikációs kultúránk szerves része az anyanyelv tudatos és igényes használata, valamint az idegen nyelvű, illetve a különböző kultúrák közötti információcsere.

Minden műveltségi területen nagy gondot kell fordítani a kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztésére, beleértve mind a valós, mind a virtuális csatornákon keresztül felfogott jelek befogadását, értelmezését és megválaszolását.

Segíteni kell a fiatalokat abban, hogy sikeres tanulási stratégiákkal használják ki az információs világháló lehetőségeit és eszközeit az élethosszig tartó tanulás során.

Ismerjék meg gyermekeink népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, **nemzeti kultúránk** nagy múltú értékeit.

Segítsük elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. Alapozzuk meg gyermekeinkben a nemzettudatot, a hazaszeretetet és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megbecsülését. Ösztönözzük a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására. Készítsük őket az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.

Gyermekeink magyarságtudatukat megőrizve **váljanak európai polgárokká**.

1.6.4.2. Iskolánk, mint akkreditált kiváló tehetségpont

Iskolánk 2011-től tehetségpontként működik. 2019/20-as tanévtől Kiváló Akkreditált Tehetségpont címet újra elnyertük. Legközelebb 2023-ban kell a címet megvédenünk.

Feladatunk a tehetséges gyerekek kiválasztása, segítése, olyan körülmények teremtése, melyek segítik az adott területen a tanuló tehetségének fejlődését.

Tehetségterületeink:

- *logika-matematika*
- *természeti*
- *nyelvészeti*

- *testi-kinesztetikus*

Tehetségtevékenységünk során törekszünk arra, hogy

- összefogjuk a hatókörünkben lévő (azaz intézményi, helyi, térségi vagy regionális) tehetségsegítő kezdeményezéseket, az ilyen kezdeményezésben aktív és ez iránt érdeklődő embereket, intézményeket és erőforrásokat
- részt veszünk a Tehetségpontok hálózatában:
 - a többi Tehetségponttól érkező információkat saját hatókörünkben terjesztjük, azokkal a hozzánk fordulókat megismertetjük
 - saját magunk által szervezett, illetve a hatókörünkben lévő, a tehetséggondozással kapcsolatos eseményekről és lehetőségekről informáljuk a többi Tehetségpontot
- folyamatosan keressük az együttműködést a tehetségsegítésben érintett környezetünk minden tagjával
- a hozzánk fordulóknak pedagógiai és pszichológiai szempontból is megfelelő segítséget biztosítunk az érdeklődő fiatalok tehetségének minél jobb felismerése és segítése érdekében vagy saját erőnkből, vagy külső segítség formájában
- Tehetségpontunk anyagilag fenntartható legyen
- szolgáltatásainkat csak non-profit módon, maximum önköltségi áron ajánljuk fel, a Tehetségpontokkal és a Magyar Génius Programmal kapcsolatos tájékoztatásért pénzt nem kérünk el
- részt veszünk munkánk eredményességének és hatékonyságának ellenőrzésében, magunk is törekszünk visszajelzések szerzésére arról, hogy tanácsadó, tehetséggondozó munkánk mennyire volt eredményes és hatékony
- munkánkban megteremtjük és megőrizzük a személyes és „civil jelleget”, azaz elkerüljük a hivatalos, bürokratikus működést.

1.6.5. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az érvényes gyermekvédelmi törvény azon az elven alapszik, hogy a gyermek nevelésére elsősorban a családja jogosult és köteles és ehhez kell az államnak és az önkormányzatnak – valamint ezek intézményeinek – segítséget nyújtani.

Az iskoláskorúak neveléséért felelősség terheli az iskolát, az iskolai alkalmazottait. A tanulónak joga, hogy az oktatási-nevelési intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák. A rászoruló gyerekek gondozásához, neveléséhez és a társadalmi beilleszkedéshez komplex, célzott, differenciált ellátást kell biztosítani.

A József Attila Általános Iskola humán pedagógiai szemléletéből és gyakorlatából kiindulva fontos tevékenységének tekinti az iskolai gyermekvédelem feladatát. Nem zárható ki a közvetett családvédelem se, hiszen a tanulókon keresztül a pedagógusok a szülőkre is hatással vannak.

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyerekek kerültek. A nevelés három meghatározó színtere közül – család, iskola, társadalom – a családok egyre növekvő része nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét e folyamatban betölteni. Így az iskola kénytelen ezzel a helyzettel élni, megküzdeni, de arra képtelen, hogy a családi és a társadalmi nevelés hiányait pótolja.

A gyermekvédelem feladata: a hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett gyerekek felderítése, a veszélyeztetettséget okozó körülmények megállapítása és nyilvántartásba vétele, a következmények pedagógiai eszközökkel történő enyhítése, szükség esetén önkormányzati adminisztratív intézkedések kezdeményezése.

Az intézményi feladatokat az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse fogja össze.

- támaszkodik az osztályfőnökök információira, az egyes gyermekekre vonatkozóan megtervezik közös eljárásaikat, értékelik tapasztalataikat
- folyamatos családgondozást végez
- figyelemmel kíséri a gyermekek ellátottságát, ápoltságát
- az indokolatlanul hiányzókat figyelemmel kíséri (az iskolaorvos bevonásával) és értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot
- vezeti a szükséges nyilvántartásokat, elkészíti a szükséges dokumentumokat
- rendszeres munkakapcsolatot tart a hivatal gyámügyi előadójával a Gyermekjóléti Szolgálattal családi támogatást hivatalos eljárást kezdeményez

Gyermekvédelmi tevékenységünk pedagógiai eszközei:

- a tanuló fokozott és gyakori – a veszélyeztetettség okára tekintettel levő – megfigyelése
- folyamatos konzultáció az érintett osztályfőnökkel és az osztályban tanító tanárokkal
- a szülőkkel való találkozás gyakoribb kezdeményezése a problémák feltárása, meggyőzés
- szükség esetén napközis ellátás kezdeményezése
- egyéni és csoportos foglalkozás
- felzárkóztatás biztosítása
- felvilágosító munkával – szülői értekezlet, családlátogatás, fogadóóra, spontán találkozások – a prevenciót tekintjük kiemelkedő feladatunknak
- pszichés károsodások, a szenvedélybetegségek kialakulásának, a gyermekbűnözés megelőzésére, a gyermekek és szülők részére is felvilágosító előadásokat szervezünk
- az elsősorban anyagi okok miatt veszélyeztetett gyermekek részére megpróbálunk segítséget nyújtani (ISZSZ, alapítványok, gyámügy, stb.)

1.6.6. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkozik jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbség, hanem a viselkedésmódban, önuralomban, kitartásban, toleranciában is, melyek hatással vannak a nem elégséges tanulási teljesítményekre, de akadályozzák a többi tanuló zavartalan munkáját is.

Hátránykompenzáció mielőbbi elkezdése a feltétele a tanuló sikeres tanulmányi tevékenységének, iskolai és társadalmi beilleszkedésének. Ezért ezt a területet rendkívül fontosnak tartjuk.

Úgy gondoljuk, hogy a tanulási kudarc okai igen szerteágazók lehetnek. Eredménye pedig mindig a tanuló jelentős lemaradása. Így elsődleges feladatunknak az okok felderítését, majd a megelőzést tartjuk.

Az elmaradás egyik jellegzetes oka a képességekben keresendő. Az emiatt hátrányba került tanulók részére:

- tanítási órákon lehetőséget biztosítunk a felzárkóztatásra
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulást szervezünk
- egyéni, kiscsoportos formában foglalkozunk a tanulóval
- osztálytanító, szaktanár által tartott korrepetálás biztosítunk az egyéni felzárkóztatásra
- tanórán kívüli felzárkóztatást, hiánypótlást szervezünk
- speciális fejlesztő programokat állítunk össze
- a többi tanulóval együtt eredményesen nem képezhető tanulók megfelelő iskolába történő áthelyezésének kezdeményezése

- igénybe vesszük a pedagógiai tanácsadó intézetek (pl. nevelési tanácsadó, szakértői bizottságok) diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységét, törekszünk a helyben lebonyolított szűrővizsgálatokra
- saját fejlesztő- és gyógypedagógus alkalmazása
- az egyéb okok összetettek, valószínűsíthető kapcsolatuk, a hátrányos helyzettel, vagy veszélyeztetettséggel, a szociális gondokkal vagy a szocializáció hiányával

A pszichés okok miatt bekövetkező lemaradások kezelését enyhébb esetben testületi összefogással, súlyosabb esetben szakemberek igénybevételével tervezzük. A tanulási nehézségek, kudarcok jelentkezési esetén alapvetőnek tekintjük a szülővel történő együttműködést.

1.6.7. A szociális hátrányok enyhítése

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünkkel a gyerekek esélyegyenlőségét kívánjuk megteremteni. Szükségesnek tartjuk a területre vonatkozó naprakész információk meglétét, ezért rendszeresen felhasználjuk a gyermekvédelmi rendszerünk működésének eredményeit, folyamatos megfigyeléseket végzünk, tájékozódunk a tanulók körülményeiről.

Ha tudomásunkra jut, hogy valamelyik gyermek folyamatos étkeztetése, vagy egyéb alapvető ellátása nem biztosított, intézkedéseket teszünk ennek megoldására. Elősegítjük, és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket családjuk nem, de intézményünk biztosítani tud (könyvtár, iskolai kommunikációs lehetőségek, stb.).

Motiváljuk a szülőket, hogy szociális gondjaik enyhítésére vegyék igénybe napközis szolgáltatásunkat.

I. 7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSA

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeiknek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat tevékenységét az iskola intézményvezetője által megbízott nevelő segíti.

A diákönkormányzat a saját szabályzata szerint működik.

A diákönkormányzat dönthet évenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

1.7.1. Az iskolai diákközgyűlés

Tanévenként legalább egy alkalommal iskolai diákközgyűlést kell összehívni.

A diákközgyűlés összehívásáért minden tanév májusában az iskola, tagiskola intézményvezetője, vezetője a felelős.

1.7.2. A tanulók tájékoztatása és véleménynyilvánítása

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola intézményvezetőségéhez, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolaszékhez fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola intézményvezetőségével, nevelőivel, a nevelőtestülettel.

A véleménynyilvánítók köre:

- a tanulók egyénileg
- az osztályok közösségei, vagy képviselői
- az iskola közössége, vagy képviselői
- az iskola diákkörének közössége

A véleménynyilvánítás formái és helye:

- személyes megbeszélés útján, négy szemközt
- az iskola valamely közössége előtt, az adott közösség megfelelő fórumain
- iskolai közgyűlésen
- tantestületi értekezleten
- diák-önkormányzati napon

I.8. A SZÜLŐ, TANULÓ, PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A szülő, a tanuló, az iskolai pedagógus együttműködésének formáit elsősorban a közös pedagógiai feladatokra kell építenünk. Programunkban ennek megfelelően azokat a kérdéseket rendezzük, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a szülő az iskolában folyó nevelőmunkát, illetőleg az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a szülőnek gyermeke helyes neveléséhez.

Ennek keretén belül foglalkozunk a szülői igények megjelenésével a pedagógiai tartalmakban, az intézmény életében. A szülői képviselői fórumokkal, a közvetlen információcsere fórumaival, a szülői értekezlet, fogadónap, fogadóóra, nyílt nap, bemutatók, egyéni kapcsolattartás lehetőségei és formái, a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai munkájáról. Fontosnak tartjuk, az intézmény és a szülői ház kapcsolatának erősítését, a régi tevékenységi formák megtartása mellett újabb találkozási pontok kialakításával.

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség sokoldalú és harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a koordinált aktív együttműködés.

Ennek az együttműködésnek:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség
- megvalósulási formái: –a kölcsönös támogatás
–a koordinált pedagógiai tevékenység

– feltétele:

- a kölcsönös bizalom és tájékoztatás
- az őszinteség

– eredménye:

- a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő

gyermeki személyiség

Az együttműködés formáit a korábban hivatkozott és vázolt pedagógiai feladatokra építettük, és az alábbi két témakör köré rendeztük:

1) A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken, szervezői feladatok ellátása

- ötletnyújtás az iskolai munka minőségének javításához, a tevékenység színesítéséhez
- őszinte véleménynyilvánítás és a nevelői vélemény megfontolása
- együttműködő magatartás
- nevelési problémák őszinte megbeszélése, azok közös megoldása
- a családban jelentkező nehézségek közös legyőzése
- érdeklődő–segítő, a gyermek személyiségfejlesztésének fontosságát tükröző hozzáállás
- szponzori segítségnyújtást.

2.) Intézményünk minden gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok
- nyílt órák
- iskolai bemutatók szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról, egyéni fejlődéséről
- külön írásbeli kérésre (költségtérítéssel) a tanuló előmenetele, tanulmányai dokumentációinak fénymásolása, átadása a szülő részére
- olyan tanórán kívüli foglalkozások szervezése, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat
- olyan ismeretek átadása, melyek a társadalomban szükséges magatartásformák kialakításához, illemszabályok betartásához, a káros hatások elutasításához segítik a tanulókat (osztályfőnöki óra, egészségügyi felvilágosítás, stb.)
- előre tervezett szülői értekezletek
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák
- igények alapján előadások szervezése (logopédus, nevelési tanácsadó, pszichológus, egészségügyi szakember, családvédő)
- iskolaválasztási, pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatás
- közös kirándulások, iskolai rendezvények az iskolahasználóknak

3.) A szülői ház és az intézmény együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- csoport, osztály, család közös hétvégi túrázása, szórakozással egybekötve
- családi játékos vetélkedő
- közös rendezvények szervezése a szülők és a nevelők részvételével
- az iskolai alapítvány lehetőségeinek felhasználása a nevelési problémák megoldásának segítségére
- a szülők folyamatos tájékoztatása az intézmény tervezett rendezvényeiről, bevonásuk a szervezésbe, lebonyolításba
- őszinte, a közös felelősségen alapuló együttműködés a gyermek fejlesztése érdekében, egyéni megbeszélések

4.) Intézményünk a feladatok eredményes ellátása érdekében rendszeres munkakapcsolatot tart számos szervezettel. Napi munkakapcsolat köti az intézményt a települési intézményekhez és szervezetekhez, a társuláshoz tartozó települések intézményeivel.

Az iskola kapcsolatban áll a következő szakmai szervezetekkel:

- a gyermekek egészségügyi ellátásáról gondoskodó társintézményekkel
- a gyermek- és ifjúságvédelmi hatósággal

- nevelési tanácsadó szolgálattal
- a pedagógiai szakmai szolgáltató intézményekkel
- családsegítő központtal
- a fenntartóval
- a települések üzeivel, munkahelyeivel
- a fenntartó által finanszírozott többi közoktatási intézménnyel
- Dombóvár város és a városkörnyék óvodáival
- az általános- és középiskolákkal
- a bölcsődékkel
- történelmi egyházak helyi szervezeteivel
- a városi, települési rendőrséggel, tűzoltósággal, polgárőrséggel
- sportegyesületekkel
- az intézményegységeket, tagintézményeket támogató alapítványokkal
- civil szervezetekkel
- az egyházi és megyei fenntartású nevelő-oktató intézményekkel
- az intézmény külföldi partnerintézményével, a Kopernikus Realschule-val (Bad Mergentheim)
- a városban, városkörnyéken működő sportegyesületekkel
- egyéb szervezetekkel, pl. Dombóvári Művelődési Ház Kht, Városi Könyvtár, Dombóvári Német Nemzetiségi Önkormányzat

1.8.1. PARTNERINTÉZMÉNYI CÍM

2019/20-as tanévben beadott partnerintézményi pályázatunk sikeres volt, így a 2020/21-es tanévtől a Pécsi Tudományegyetem Partnerintézménye címmel rendelkezünk.

A partnerintézményi együttműködés fő területe a pedagógusjelölt hallgatók összefüggő egyéni iskolai gyakorlatának vezetése lesz. Ezen felül az oktatási-nevelési munka számos területén tudjuk majd segíteni, oktatni a jelöltek tanulmányait.

I. 9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI

Az intézmény az alábbi vizsgákat szervezi, szervezheti a tanulmányok alatt:

- osztályozó vizsgák
- különbözeti vizsgák
- javítóvizsgák

A szabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény intézményvezetője különbözeti vizsga letételét írja elő

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- c) a jogszabályokban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- d) a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A 2.–8. évfolyamra jelentkező tanulóknak **különbözeti vizsgát** kell tenni azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájukban – a bizonyítvány bejegyzése szerint nem tanultak–, vagy emelt szinten kívánják tanulmányaikat folytatni, esetleg idegen nyelvet váltanának. A különbözeti vizsgára történő felkészüléshez az iskola segítséget nyújt, megadja a felkészülés témaköreit, tananyagát.

Amennyiben a tanuló a különbözeti vizsgán nem felelt meg, a vizsgát az adott tantárgyból megismételheti. Ha az emelt szintre/más idegen nyelvre történő bekerüléshez szükséges különbözeti vizsga nem sikerül, a tanuló az általános tanterv szerint tanul tovább.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, illetve a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok, minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Ha a feltételek megteremthetőek, akkor az intézményvezető hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon, vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola intézményvezetője által meghatározott időben tehet.

Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A tanulmányok alatti vizsgát abban a nevelési-oktatási intézményben, amellyel a tanuló jogviszonyban áll, vagy – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt lehet tenni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a vizsgáztatásra kijelölt intézmény vezetője

engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A tanulmányok alatti vizsgát legalább **háromtagú** vizsgabizottság előtt kell letenni, **akik közül legalább kettő pedagógus jogosult az adott tantárgy tanítására.**

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. **A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az intézményvezető, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait pedig a vizsgáztatásra kijelölt intézmény vezetője bízza meg.**

A vizsgabizottság munkáját, és magát a vizsgát az iskola intézményvezetője készíti elő. Az intézményvezető felel a vizsga törvényes előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az intézményvezető feladata különösen:

- a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- b) **írásban kiadja az előírt megbízásokat**, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

Az évfolyam megismétlése – kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét, és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola intézményvezetője köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.

A vizsgák anyagát a házirend mellékletei és az intézményi közzétételi lista (iskolai honlap) tartalmazzák.

I. 10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

I.10.1. Az első osztályba jelentkezők felvétele

A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg. Bővebben lásd Helyi tanterv I.4.1. pont.

I.10.2. A tanév közben érkező tanulók felvétele

Az iskola beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz az általános tantervű osztályba, amennyiben a létszámkeret ezt megengedi. Bővebben lásd Helyi tanterv I.4.2. pont.

I. 11. AZ ISKOLÁBA ÉS MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Az **iskola intézményvezetője értesíti** a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes **kormányhivatalt**, ha olyan gyermeket, tankötelest vett fel, illetve vett át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van. Bővebben lásd Helyi tanterv I.3. pont.

1.11.1. Az emelt szintű tanterv szerint tanuló csoportokba kerülés szabályai

A testnevelés emelt szintű első és a matematika emelt szintű/óraszámú ötödik osztályba, illetve idegen nyelv emelt óraszámú csoportba történő felvétel kritériuma az alkalmassági követelményeknek való megfelelés, illetve a szintfelmérő dolgozat meghatározott eredményessége. Bővebben lásd Helyi tanterv 1.3.1. pont.

1.11.2. A magasabb évfolyamba lépés szabályai

A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a jogszabályok rendelkeznek. Bővebben lásd Helyi tanterv 1.3.3. pont.

I. 12. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS

1.12.1. Az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Humán pedagógiára épülő iskolánkban a sikernek nagy a nevelő szerepe. Olyan iskolát szeretnénk, amely reális, a tanulók által elérhető magas követelményeket állít, de mindent megtesz annak érdekében, hogy ezeket a követelményeket a tanulók sikerrel teljesíthessék. A programok, módszerek, eljárások, eszközök olyan széles skáláját szeretnénk használni, melyekkel biztosítani lehet a tanulók egyéni előrehaladását. Bővebben lásd Helyi tanterv 1.5.1. pont.

1.12.2. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének szempontjai, formái

Meggyőződésünk szerint a magatartás és a szorgalom osztályzattal történő értékelése nem igazán segíti a pozitív személyiségjegyek kialakulását, sem a magatartás, sem a szorgalom területén. Ezért ezeket az osztályzatokat jelzés értékűnek tekintjük. Jelzés a szülők és a tanulók felé, amelyek nevelő hatása akkor érezhető, ha az érintett gyerekekkel történő őszinte problémafeltárás folyamatos, együtt érző segítő magatartással párosul. Bővebben lásd Helyi tanterv 1.5.2. pont.

1.12.3. A tanuló teljesítménye értékelésének formái

Az iskola a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Bővebben lásd Helyi tanterv 1.5.3. pont.

I. 13. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS FORMÁJA, RENDJE

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Bővebben lásd Helyi tanterv 1.6. pont.

I. 14. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan szabályokat bővebben lásd Helyi tanterv 1.7. pont.

I.15. A REFERENCIA-INTÉZMÉNYI SZEREPRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÜLÉS

A sikeres közoktatás-fejlesztés érdekében kulcsszerep hárul a hálózati, horizontális tanulás mintaadó tartalmait biztosítani képes iskolákra is. Szolgáltatásaik széleskörű, területi szempontból is kiegyenlített biztosítása hozzásegíti a közoktatás minden intézményi szereplőjét a sikeres modernizációs folyamatok közvetlen megtapasztalásához és honosításához az által, hogy változatos kínálati rendszert biztosít az intézménylátogatásra, hospitálásra, az adaptív tanulás, az önfejlesztő gyakorlat megismerésére és elterjesztésére.

A referencia-intézmény egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes közoktatási intézmény. A referencia-intézmények a közoktatás fejlesztésének minősített bázisai lesznek.

A referencia-intézmények elsődlegesen, rendszeresen, folyamatosan és differenciált kínálatot szolgáltatják a hálózati tanulási folyamathoz a mintákat. Közreműködnek az intézmények nagyobb közössége számára szervezett szakmai műhelyek tartalmi kínálatának biztosításában és megvalósításában.

A referencia-intézmények pedagógiai kultúrája és eszközrendszere egészében példaszerű, koherenciával bír, azaz tanulmányozható és elemeiben honosítható. Ez a jellegzetességük lehetővé teszi, hogy több, összefüggő, kidolgozott jó gyakorlatot is felkínáljanak, vagyis a sokoldalúság eredendő tulajdonságuk. Erősségeik alapján egyes referencia-területekhez sorolhatók, de akár több referenciaterületen is kínálnak adaptálható mintákat.

A referencia-intézmények felkészítésével kialakuló rendszer ösztönzi a pedagógusok változatos intézményközi együttműködését. Ezáltal a referencia-intézményi mentorpedagógusok innovációs tapasztalatai hasznosulnak a velük kapcsolatba kerülő partner intézményekben is.

A konstrukció támogatja azt a szakmapolitikai célt, hogy értékalapú, a hazai pedagógiai hagyományt a korkívánatokkal és a nemzetközi innováció értékeivel ötvöző országos referencia-intézményi hálózat jöjjön létre. A kialakuló referencia-intézményi hálózat önfejlesztő intézményi gyakorlata és korszerű nevelési alapokon nyugvó pedagógiai kultúrát közvetítő értékei az egyenlő hozzáférés elvének érvényesülésével azt az intézményi kört is hatókörébe vonhatja, mely eddig távol maradt az innovációtól.

A József Attila Általános Iskola Általános Iskolája intézmény sikeresen megvalósította a referenciaintézmény kialakítására készített fejlesztési tervben foglaltakat, mert:

1. Kapcsolatrendszerében alkalmas a referenciaintézményi szerepkör ellátására.

1.1. *Belső kapcsolatrendszerében kialakultak:* A szakmai munkát intézményünkben a munkaközösségek végzik, melyek az intézmény egészét átfogják. A referencia intézményi szerep kialakításához egy szakmai csapatot hoztunk létre, mely csapat koordinálja és irányítja a Jó gyakorlataink megismertetését, fejlesztését, és átadását.

1.2. *Külső kapcsolatrendszerében* Iskolánk sokoldalú szakmai kapcsolatot tart fenn a város intézményeivel, melyekkel együttműködési megállapodásunk is van. Tovább mélyítettük a szakmai együttműködést azokkal az intézményekkel, akik szintén részt vesznek a referencia intézménnyé válási pályázatban.

2. Az intézmény feltételrendszere a referenciaintézményi feladatok megvalósítására rendelkezésre áll, mert:

2.1. *A humán feltételek az elmúlt 1 évben tovább javultak, mert mentorpedagógusainkat felkészítették a referenciaintézmény mintaértékű adaptációjára. Eljárásrendet dolgoztunk ki „Jó gyakorlat”-aink átadására, a referenciaintézményi szerep ellátásához szükséges dokumentumainkat átdolgoztuk.*

A nevelőközösség akkreditált képzéseken készült fel a szakmai feladatok teljesítésére. A fejlesztési tervben rögzített képzések megtörténtek.

2.2. *Az eszköz és infrastrukturális feltételek rendelkezésre állnak, mert intézményünk rendelkezik azzal az alapvető eszközrendszerrel, infrastruktúrával, mely révén alkalmassá válik a referenciaintézményi szerepkör ellátására. Informatika terem 30 helyvel, interaktív táblával, kettő jól felszerelt kompetencia terem (2 db) interaktív táblákkal, minden teremben internet hozzáférés, hordozható mobil táblák, Notebook-ok, tárgyalásra alkalmas helyiség bútorzattal, nagy teljesítményű fénymásoló a szakmai anyagok sokszorosításához.*

3. Az intézmény nevelőközösségének tevékenységében kitapintható az a pedagógiai innováció, amely alkalmassá teszi a pedagógiai környezethez való alkalmazkodásra, a szervezeti kultúrájának folyamatos fejlesztésére. Rendszeresen fejlesztjük eszköztárunkat és szakmai tudásunkat pályázatok írásával, elnyerésével (ROP, TIOP, HEFOP, TÁMOP, stb.) FORRÁS tanulóközpont működtetése, kompetencia alapú oktatás

4. A szakértői, tanácsadói támogató szolgáltatások keretében támogatást kapott az intézmény:

- ✓ korszerű oktatásszervezési, tanulászervezési eljárások alkalmazását támogató pedagógiai környezet kialakítására,
- ✓ a referencia-intézményi szerepre való felkészüléshez szükséges fejlesztések tervezéséhez,
- ✓ A referencia-intézményként való működés kereteinek a támogatása,
- ✓ eljárásrendek, szakmai dokumentumok kidolgozásának és minőségbiztosításának támogatása

5. Eredményes volt a referenciaintézményi tevékenységet irányító team munkája:

- ✓ Elkészült a referencia-intézményként való működés szabályainak kidolgozása.
- ✓ A nevelőközösség belső-nevelőtestületei, munkaközösségi, szakmai műhelymunkában felkészült a referencia-intézményi szerepre.
- ✓ Eljárásrendek, szakmai dokumentumok kidolgozása a „Jó gyakorlatok átadására és a folyamat minőségbiztosítására megtörtént.

A pedagógiai programhoz csatolt dokumentumok:

- Jó gyakorlatok
- Jó gyakorlatok minőségbiztosításának elégedettségi kérdőíve
- Jó gyakorlatok disszeminációjának forgatókönyve
- A team működés szabályzata
- Rendezvényszervezés eljárásrendje
- Partnerlista
- Kommunikációs terv
- Minőségbiztosítás mérőlapok

I.16. A NEMZETI, ETNIKAI KISEBBSÉGI NEVELÉS-OKTATÁS ALAPELVEI

I.16.1. A kisebbségi nevelésoktatás célja és feladatai

A kisebbségi nevelés-oktatás a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a kisebbség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

A kisebbségi nevelés-oktatás célja és feladata, hogy

- biztosítson anyanyelvi környezetet a gyermekek számára
- ápolja és fejlessze a kisebbségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat
- segítse a kisebbségi identitástudat kialakulását és fejlesztését
- a tanulók ismerjék meg, használják őseik nyelvét, azok kultúráját, ápolják hagyományait
- a nevelésen keresztül erősödjön a tanulók identitástudata
- a nyelv tanulása bővítse általános műveltségüket, nyerjenek betekintést a német nyelvű országok, a Magyarországon élő németek kultúrájába, történelmébe
- a tanulók legyenek képesek a mindennapi élet szituációiban német nyelvi kommunikációra mind szóban, mind írásban, jussanak minden területen megalapozott tudás birtokába
- a kisebbségi nyelv művelt köznyelvi szinten történő elsajátításának elősegítése
- a szokások és hagyományok megismertetése és ápolása
- a történelem, az anyanyelvi kultúra oktatása
- az anyaország életének, kultúrájának megismertetése
- a kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrájának tudatossá tétele

A kisebbségi oktatás megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a kisebbség nyelvének tanulását, a kisebbség nyelven való tanulást, a kisebbség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A kisebbségi oktatás segíti a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

I.16.2. A kisebbségi oktatás-nevelés során arra kell törekedni,

- a) hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép és kisebbségkép
- b) hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és kisebbségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit

A nyelvoktató kisebbségi oktatás a nyelv tanításával, az irodalom és a kisebbségi népismeret témaköreinek elsajátításával hozzájárul a kisebbségi oktatás céljainak megvalósításához.

A nemzeti, etnikai kisebbségi oktatás részletes cél- és feladatrendszerét a helyi tanterv mellékletét képező Német nemzetiségi tanterv tartalmazza.

I.17. AZ INTÉZMÉNY ESÉLYEGYENLŐSÉGET SZOLGÁLÓ ELJÁRÁSAI

I.17.1 Térségi esélyegyenlőségi erőforrástérkép és program kialakítása

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés leírása
<p>A települések közoktatási intézményei, és fenntartói nem ismerik teljes körben egy esélyegyenlőségi stratégiához elengedhetetlenül szükséges adatokat (HH, HHH gyerekek száma, róluk gondoskodók köre)</p> <p>Mivel ez a munka iskolánkban évek óta folyik ezért intézményünkben az adatok ismerete, megfelelő szinten mozgott, egészen 2015-ig, amikortól a HH, HHH státusz megállapítását a szülőknek kell kérnie az önkormányzattól. Ettől kezdve adataink hiányosak.</p>	<p>Intézményünk adatai folyamatosan frissülve legyenek megismerhetőek.</p>	<p>Folyamatos kapcsolattartás, információcsere a fenntartókkal.</p>

I.17.2 Iskolai IPR program

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés leírása
<p>Iskolánkban az elmúlt években – HHH tanulóink számától függően – készítettünk IPR programot, illetve pályáztunk az ezzel kapcsolatos projektekre. Az utóbbi két évben pályázatot nem nyújtottunk be.</p> <p>Folyamatosan végezzük gyógypedagógusaink segítségével az SNI és BTMN gyermekekkel történő fejlesztő munkát (mozgásterápia, művészetterápia, egyéni fejlesztő foglalkozás).</p>	<p>Valósuljon meg teljes SNI és HHH integráció.</p>	<p>A tanévi tervezés során az osztályok-csoportok kialakításánál az integráció elvei szerint történik a tanulók osztályokba rendezése.</p>

I.17.3 Iskolán kívüli, integrációt elősegítő programok

Helyzetelemzés	Cél	Intézkedés leírása
<p>Iskolánkban a HHH és SNI diákok mentorálása, egyéni fejlesztése, egyéni fejlesztési tervek alapján gyógypedagógusok, osztályfőnökök, szaktanárok, tanítók bevonásával működik. Kiépült, és jól működik a rendszeres kapcsolattartás a település különböző intézményeivel (családsegítő, rendőrség, diákönkormányzat, gyámügyi hivatal...).</p> <p>A családsegítő munkájának megismertetését a gyerekek számára is elérhetővé tettük közös programok szervezésével, melynek keretében a tanév során mindenki tájékozódik arról, hogy személyes problémáiban hogyan kérhet segítséget. A rendőrség szakreferense szintén segítséget nyújt a tanulók ismereteinek gyarapításához.</p>	<p>Mind átfogóbb kapcsolati rendszer kiépítése a különböző szektorközi munkacsoportokkal.</p>	<p>Iskolánk szakmai szempontból egyre felkészültebb a HHH és SNI tanulók felzárkóztatására, fejlesztésére, mivel tantestületünk tagjainak döntő többsége részt vett már valamilyen szakirányú továbbképzésen. Mentorhálózatunk az Útravaló-programhoz való nagyszámú csatlakozással is bővül.</p>

I. 18. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A helyi tantervben meghatározott követelményeket csak az azoknak megfelelő tantárgyi programokkal lehet valóra váltani. A tantárgyi programok legfontosabb eleme továbbra is a tankönyv. Részletesen lásd Helyi tanterv **I.3.** pont.

I. 19. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

I.19.1. A csoportbontások szabályai

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a német nyelv és irodalmat, a technika, életvitel és gyakorlatot, adott esetben a matematikát, magyar nyelvet és irodalmat. Bővebben lásd Helyi tanterv **1.8.1.** pont.

I.19.2. Szabadon választott tanítási órák, erkölcsstan/hit- és erkölcsstan

Az iskola minden év **május 20-áig** felméri, hogy hány tanuló, **milyen szabadon választott tanítási órán, továbbá melyik egyház által szervezett hit- és erkölcsstan órán vagy ehelyett az állami általános iskolában kötelező etika órán kíván részt venni.** Bővebben lásd Helyi tanterv **1.8.2.** pont.

I. 20. A TANULÓ FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

Intézményünkben hagyományosan nagy figyelmet fordítunk a gyerekek fizikai állapotának megismerésére, fejlesztésére. Az iskolaorvos segítségével minden évben megvizsgáljuk és kiszűrjük azokat a gyerekeket, akik valamilyen fizikai problémával rendelkeznek. Testnevelés órákon speciális gyakorlatokkal felméréseket végzünk, ezeket összesítve kidolgozzuk a fejlesztési feladatokat. A méréseket központi előírásoknak megfelelően végezzük. Bővebben lásd Helyi tanterv **I.9.** pont.

II. AZ INTÉZMÉNYI ÉLET- ÉS MUNKA-RENDEJE, HAGYOMÁNYOK

II. 1. ÁLTALÁNOS MUNKAREND

Intézményünk munkarendjét, a munkarend kialakításának szabályait a jogszabályok, rendeletek alapján kell kialakítani. Ennek részleteit az aktuális tanév rendje és az SZMSZ tartalmazza.

- A tanév rendje tartalmazza a szorgalmi idő, a tanítási szünetek, az országos mérések és a félévek lezárásának időpontjait, tennivalóit.
- Az SZMSZ tartalmazza az intézmény nyitva tartását, a tanítási órák, óraközi szünetek rendjét, az ügyeleti rendet, az intézmény munkarendjét, a foglalkozáson, tanórán kívüli tevékenységek rendjét, az egyéb rendezvények lebonyolításának rendjét.

II. 2. HAGYOMÁNYOK

Az EU-hoz történt csatlakozásunk után még nagyobb szerepe van nemzeti, helyi, intézményi hagyományainknak, magyarságtudatunk erősítésének.

Intézményünk fontosnak tartja, hogy olyan programokat, rendezvényeket szervezzen, melyeken az intézményhasználók hasznosan együtt tölthetnek időt, vagy megünnepelhetnek jeles évfordulókat, megemlékezhetnek eseményekről, kikapcsolódhatnak, sportolhatnak, vetélkedhetnek. Törekednünk kell arra, hogy gyermekeink megtanulják, hogy ezeken az eseményeken hogy kell viselkedni, megtanulják ezen szokásrendeket, tartásuk fontosnak ezeket a rendezvényeket.

Iskolai rendezvények

1. Ünneplés rendezvények, amelyeken a tanulók és a szülők is részt vesznek.
 - Ebből tanulók számára kötelező:
 - tanévnyitó ünnepély
 - tanévzáró ünnepély
2. A tanulók egy csoportjának ajánlott ünnepélyek, szülők is részt vehetnek.
 - karácsonyi műsor – megelőzve a „csillagszóró” rendezvényei ballagás
3. Nemzeti ünnepek, tanítási idő alatt, tanulók számára kötelező.
 - október 6., aradi vértanúk napja – megemlékezés
 - október 23., az 1956-os forradalom és szabadságharc – megemlékezés
 - február 25., a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja
 - március 15., az 1848-49-es forradalom és szabadságharc – megemlékezés
 - április 16., a holokauszt áldozatainak emléknapja
 - június 4., a Nemzeti Összetartozás Napja – megemlékezés
4. Fentiekhez kapcsolódó műsorok rendezése (pedagógusok csoportja, osztály) és falújság, dekoráció készítése.
5. Osztálykeretben megvalósított megemlékezések (osztályfőnöki óra, tanítási órák):
 - a Magyar Tudomány Napja (november első hete)
 - a Magyar Kultúra Napja (január harmadik hete)
 - a Víz napja (március 22.)
 - a Föld Napja (április harmadik hete)
 - a „Költészet napja”, névadónk, József Attila születésnapja (április 11.)
6. Tantárgyakhoz közvetlenül kapcsolódó tanulmányi versenyek, szakkörök, helyi, városi, vagy külső szervezésűek:
 - iskolai logikai, és számolási matematikaverseny
 - JAMA területi matematikaverseny
 - Bolyai matematikaverseny (megyei)
 - LÁNCHÍD történelem verseny
 - Varga Tamás matematikaverseny (országos)
 - Zrínyi Ilona matematikaverseny (országos)

- alpműveleti matematikaverseny
- Jedlik Ányos fizikaverseny (országos)
- Dombó Pál tanulmányi verseny
- Bátaszéki matematikaverseny (országos)
- Német nyelvi verseny a 3-4. osztályosoknak (Belvárosi Iskola)
- Olvasni jó! – levelezős verseny
- Simonyi Zsigmond helyesírási verseny (országos)
- TITOK egyéni és csapatversenyek
- Német szépkiértési verseny (megyei)
- iskolai karácsonyi német verseny
- MOZAIK tanulmányi verseny (országos)
- Kockakobak matematikaverseny (országos)
- Kalmár László matematikaverseny (országos)
- HEBE világtjáró levelezős verseny
- Tündérek és koboldok tanulmányi verseny
- Bátaszéki levelezős matematikaverseny
- József Attila verseny
- Bendegúz verseny (országos)
- Teleki Pál verseny (országos)
- Hevesi György kémiaaverseny (országos)
- „Kerekemese” történelemverseny (országos)
- történelem verseny
- helyesírási verseny
- tudomány napi verseny
- német nemzetiségi szavalóverseny
- német nemzetiségi projektverseny (Illyés Gimnázium)
- Márton napi német nemzetiségi csapatverseny
- Német nemzetiségi verseny (megyei)
- Angol nyelvi tanulmányi verseny (országos)
- Német nyelvi tanulmányi verseny (országos)
- matematika emelt szintet előkészítő szakkör a 4. évfolyamon
- bábszakkör
- prózamondó, versmondó, versíró versenyek, pályázatok
- Dalmandi szavalóverseny
- a tanév közben meghirdetett rajzpályázatokon való részvétel
- sportrendezvények:
 - bemutatók
 - Mikulás kupa
 - virtuszjáték
 - MLSZ versenyek
 - terem- és egyéb labdarúgó versenyek
 - úszóversenyek
 - egyéb sportversenyek
 - házi versenyek (labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, floorball, stb.)
 - közlekedési versenyek, kerékpáros ügyességi versenyek
 - futóversenyek
 - ugróköteles programok

7. Részben kötelező, gyermekek számára történő játékos rendezvények:
 - aszfaltrajzolás
 - kézműves foglalkozások
 - Mikulás
 - teadélutánok
 - túrák
8. DÖK programok:
 - túrák
 - osztály szépségversenyek
 - korcsolyázás
 - tánc
 - zene
 - Halloween-party
 - tehetségkutató versenyek
 - Furi napok
9. A tavaszi-nyár eleji 1-2 napos osztálykirándulások az osztályfőnöki munkatervek szerint.
10. Irodalmi műsorok más iskolai rendezvényhez kapcsolódva, vagy célzott tanulói korcsoportoknak.
11. Anyák napi osztályrendezvények: kapcsolódva, vagy önálló programként.
12. Színházlátogatás:
 - iskolai szervezésben:
 - gyermekelőadások
 - ifjúsági előadások
 - osztályszervezésben
 - Lázár Ervin Program lehetővé teszi, hogy a diákok a tanórákon kívül játszva, szórakozva is ismereteket szerezhessenek. Ezt a célt szolgálja a Lázár Ervin Program, amely az összes általános iskolás tanuló alkalmat teremt arra, hogy évente egyszer eljuthasson színházi, tánc- vagy cirkuszi előadásra, őshonos állatok bemutatóhelyeire.
13. Gyermekfarsang rendezése három korosztálynak
14. Német nyelv gyakorlása Bad Mergentheimben (április)
15. Nyári táborozások:
 - Erzsébet tábor a Balaton partján
 - német nyelvi tábor a Balaton partján
 - labdarúgó tábor
 - kerékpáros tábor

A József Attila Általános Iskola nagy rendezvényei: (tanulóifjúság, óvodák, szülők, a lakóterület az egész város számára)

1. Az „Újdombóvári Őszi Fesztivál” (szeptember utolsó, vagy október 1. vagy 2. hétvégéje)
 - képzőművészeti és (vagy) néprajzi jellegű kiállítás
 - szüreti felvonulás
 - kulturális–népművészeti csoportok műsorai
 - vásár és vendéglátás

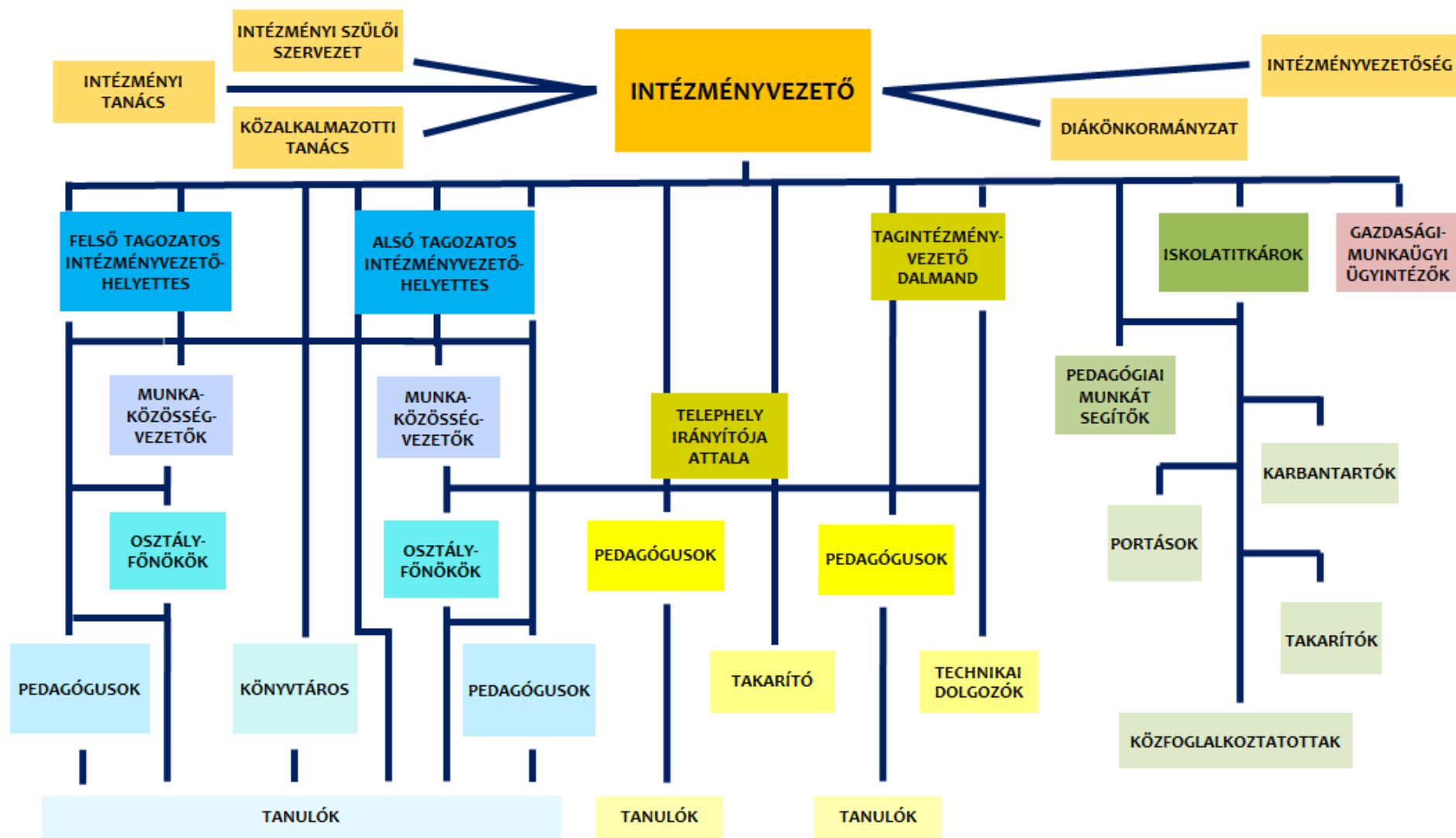
- virtusjáték
az iskola külföldi partnerének meghívása
2. Az iskola nyílt napja (március):
rajz- és kézműves kiállítás
a német nemzetiségi osztályok bemutatója
testnevelés emelt szintű osztályok/csoportok bemutatója
tájékoztatók
3. A testnevelés emelt szint rendezvénysorozata az 1. osztályosok beíratása előtt
a testnevelés emelt szintre való alkalmassági vizsga
óvodás játékos sportvetélkedők
4. A Határtalanul! program megvalósítása
intézményünk pályázatot nyújt be a „Tanulmányi kirándulás hetedikeseleknek” felhívásra
nyertes pályázat esetén Nemzeti összetartozás – Határtalanul! címmel témanapot tartunk
a témanap a felső tagozatos tanulók bevonásával zajlik
5. József Attila iskolanapok (április közepe-vége – a tavaszi szünethez alkalmazkodva)
JAMA Matematikaverseny lebonyolítása területi szinten
képzőművészeti kiállítás (esetleges)
iskolai emlékezet program (esetleges)
komplex programok (kulturális, sport)
6. Egyéb szórakoztató, vagy fejlesztő programok:
disco az iskolába járó gyermekközösség számára (évente 1-2 alkalommal)
táncház
ballagás előtti diáknap, „zöld nap”
ballagás előtt a 8. osztályosok búcsúzása a tanári kartól
társastánc tanfolyam a 7. o. számára (koszorúcska)

II. 3. ISKOLAI HELYSÉGEK HASZNÁLATA FELNÖTTEKNEK

A József Attila Általános Iskola termeinek használata a felnőttek számára:

A felnőttek a terem bérbeadási szabályai szerint vehetik igénybe az iskola termeit, tereit, olyan időpontokban, amikor a tanítást nem zavarják, és a tanulók foglalkozásai véget értek, illetve hétvégeken. Az igénybevétel bérleti díj ellenében történik.

Intézményszerkezet 2017. szeptember

III. AZ OSZTÁLYOZÓ VIZSGA, JAVÍTÓ VIZSGA KÖVETELMÉNYEI

Az osztályozó- és javító vizsga követelményit a házirend tartalmazza a 31. oldaltól (Melléklet 2.)

IV. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

Jelen pedagógiai program nevelési része 2018. szeptember 1-jével lépett életbe.

A módosítások 2018. szeptember 1-jétől lépnek életbe.

A program helyi tantervi része 2018. szeptember 1-jétől valamennyi évfolyamon érvényes.

A pedagógiai program végrehajtásának folyamata az éves munkaterv alapján valósul meg.

A pedagógiai program módosítására a fenti időpont előtt, az érvényesség ideje alatt is lehetőség van.

Módosítási javaslatot tehet:

- Az intézmény intézményvezetője,
- A nevelőtestület több mint fele,
- A nevelők szakmai közösségei (minimum a nevelőtestület 50%),
- A szülői munkaközösség,
- Az iskolaszék,
- Az intézmény fenntartója.

A módosítási javaslat benyújtása után a intézményvezető előterjesztése alapján a nevelőtestület dönt, a fenntartó jóváhagyja. Az így módosított program a következő tanév szeptember 1-jén lép életbe.

A program elhelyezése az intézményben a jogszabályok szerint történik.

V. A PROGRAM ELFOGADÁSA, JÓVÁHAGYÁSA

A módosításokat elfogadta a nevelőtestület.

Iktatószám: 89-I-1/1/2020.

Ügyintéző: Tóth Evelin

Dombóvár, 2020. augusztus 28.

Aláíró:

Inguláné Futó Orsolya

Inguláné Futó Orsolya
intézményvezető

ISZSZ írásos véleménye

DÖK írásos véleménye

Intézményi Tanács írásos véleménye